

יש שינוי בתיאטרון

סיביר בכנסת

אין דבר מצחיק יותר מאשר מלחמה על כסאות.

אך המלחמה שהוכרזה עלינו עכשיו אינה מצחיקה כלל וכלל. למרות שהיא נוגעת לכסאות דווקא.

★ ★ ★

במשך עשרים שנה היו סדריישיבה קבועים בכנסת, לפי סדר גודל הסיעות. הגדולה ביותר יישיבה משמאל, לידה השנייה בגודלה, וכן הלאה.

בקצה הימני ביותר ישבו הסיעות הקטנות. היה זה מעין גטו של המיסכנים, וכל שומר נפשו רחק ממנו.

עוד שבאה סיעת-היחיד שלנו לכנסת השנייה. הושיבו אותה במקום שלפני האחרון בכנסת (במקום האחרון ישב איש מקי"ש שמואל מיקוניס, שקיבל פחות קולות). ואז נתברר פתאום לבוסים הנוהמים של

המערך. אולם אפילו כך נאלצים הצלמים לעשות אקרובטיקה ממש כדי להימנע לצלם אותנו, כך שמנהלי רשות-השדור לא יבואו להם על הראש. (מי שראה בשבוע שעבר בטלוויזיה את הוויכוח על כינון הממשלה החדשה, מוכרח היה להתפעל מכשרונו של הצלמים, שמצלמותיהם הסתובבו סביבנו במשך כל שעות היום מבלי להיתקל בנו. כל הכבוד.)

כך הפך הגטו המיסכן שלנו למוקד אולם הכנסת וזה הביא את הבוסים של המשולש הבלתי-קדוש — המערך, גחיל והמפד"ל — להחלטה נחושה: מוכרחים לשנות את הכל.

★ ★ ★

קודם כל היה צורך בתיארוך. הרי אי אפשר היה פשוט לבוא ולהגיד: מוכרחים לסייג את העולם הזה ממקומו.

משום כך באו והמציאו תיארוך אבסורדי ממש: מכיוון שסיעת המערך גדולה וכו', והיא תופסת את מחצית האולם וכו', נוצר מצב שיש מעבר בין ספסלי גחיל וכו' — ועוד שטויות מסוג זה.

המוזימה עצמה פשוטה הרבה יותר.

ספסלי הכנסת אינם מההים חצי-גורן-עגולה, אלא פרסה. מרכז הפרסה מרוחק ביותר מדוכני היור, הנואם והקצרינות.

מבחינת יציאת המבקרים, הספסלים האחר-ריים של מרכז הפרסה הם שטח מת. סיעה

אדם נורמאלי ישאל את עצמו: מדוע נפל פחד העולם הזה — כוח חדש על כל גדולי המדינה? האם אין זה טירוף מוחלט?

לפי התנהגות הצמרת, אפשר היה לחשוב כי הכוח החדש הגיע לעמדת-מפתח במדינה, ומאיים עתה על השלטון. למרבה הצער, זה רחוק מן המציאות. **אם כן, מה קרה?** בהסתדרות החליטו השליטים למנוע בכל מחיר את כניסת הכוח החדש לתוך-הכועל. לזו היה איכפת להם שייכנסו לשם רק"ח וגח"ל, מקי"ש והמרכז החופשי. כולם — חוץ מאשר כוח אחד, הקטן מכולם. למענו נתפר אחוה-חסימה מיוחדת, בצורה כליכך גלויה ושרירותית, שכל הארץ הבינה למי הכוונה. וכאשר בית-המשפט פסל את המעשה, הגיבו אנשי ההסדרות בפאניקה גוברת והולכת.

מדוע? מדוע נפל עליהם פחד הכוח החדש דווקא?

אותו דבר קורה עתה בכנסת. באיצטלה של „סידור מחדש של סדר-הישיבה” מגסים לשנות את הסדרים הקיימים מזה 20 שנה. כל זה כדי להגלות את סיעתנו הקטנה ממקומה הנוכחי למקום המרוחק ביותר באולם. ושוב נעשה הדבר בגלוי ובצורה שרירותית. כל אדם במדינה יודע מה הכוונה.

מדוע?

ביום כינון הממשלה החדשה דיברו נציגי כל הסיעות בכנסת. בחיכוך, שנמשך שש שעות, היו לנו רק עשר דקות. וגם אותן לא ניצלנו עד תום. אולם כאשר קמה ראש-הממשלה להשיב, הקדישה למעשה את כל הנואם שלה לדברינו בלבד. תוך כדי כך הקריאה מן הפרוטוקול נאומים קודמים שלנו, באריכות רבה, ועוררה בכך את זעם חברי הכנסת האחרים.

היה זה הנאום השני של גולדה נגדנו תוך שלושה שבועות. גם בפעם שעברה (בעניין ויאט-נאם) הקדישה לנו נאום שלם, וגם אז תוך התנפלות אישית חריפה עלי. אז, כמו הפעם, פורסמו דברי התקפתה עלינו בהרחבה רבה בהודעות לעיתונות הזרה, בטלוויזיה וברדיו.

מדוע?

לכאורה יש עתה שבע סיעות מחוץ לקואליציה, והן מונות 18 ח"כים. מדוע מיעד השלטון דווקא אותנו להתקפותיו המעשיות והמילוליות? יש לכך סיבה ממשית ביותר.

זה מצילצל כבדיחה עצובה, אבל זו אמת: ברגע זה מהווה תנועתנו הקטנה את האופוזיציה היעילה והיחידה במדינה.

המערך הסתדר עם גח"ל והמפד"ל, מזלזל ברשימה הממלכתית ובמרכז החופשי, יודע שאין בעיות עם אגו"י ופא"י שאראפשר לפתרון בכסף, מפנק את מקי"ש ומתעלם מקי"ש רק"ח.

אין הוא פוחד מרק"ח. מאחר שנקבע בבחירות שאין למפלגה זו שום תמיכה בציבור העברי, ושהפכה מפלגה ערבית טהורה, שוב לא צפויה ממנה סכנה למערך. הצמרת בטוחה, בצדק, כי הציבור יתנגד אוטומטית לכל דבר שיבוא מפ"י רק"ח, מפני שהציבור מאמין שרק"ח אינה אופוזיציה לממשלה, או למדינה עצמה.

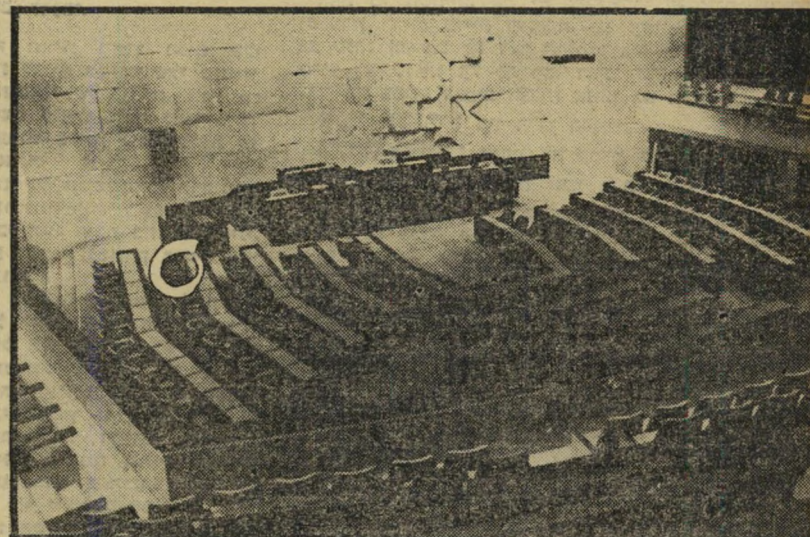
נשארתי סיעתנו — לבדה.

המערך מאמין כי רק סיעה קטנה זו, שהוכיחה את יעילותה בבחירות, יכולה להוות בסיס להתלכדות אופוזיציונית גדולה בעתיד. הוא יודע גם, שבניגוד לסיעות כמו ע"מ ומ"ה, יש בפינו תוכנית פוליטית ברורה ומגובשת, שהיא אלטרנטיבה מעשית לקו הליכוד הלאומי. תוכנית זו מסוגלת להביא להשגת היעד שכל הציבור נכסף אליו: השלום. המערך שולט על מקורות הדיוח מחו"ל, והוא יודע כי דברינו מוצאים עתה הד מפתיע, ולעיתים מדהים ממש, בבירות העולם, שם מקדישים להם מקום רב בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה. העיתונות הישראלית גונת דיווחים אלה — אך צמרת המערך יודעת את הדברים.

משום כך אין ההתנהגות של המערך בכנסת ובהסדרות משוגעת כפי שהיא נראית ברגע הראשון. יש בה שיטה.

הוא לא פוחד מכוחנו הנוכחי. הוא פוחד ממה שנחיה מתו.

לואי סג"ל

אין להסתיר!

תמונה זו של אולם הכנסת צולמה מיציע המבקרים. סיעה תנו יושבת כעת במקום המסומן, ליד דוכן הקצרינות. בעלי המזימה רוצים להזיזו לשורה האחרונה במרכז הפרסה — כיוון שאינה נראית מהיציע.

היושבת שם, פשוט לא תיראה לעולם על ידי מאות אלפי מבקרי הכנסת. היא פשוט תיעלם, אפילו אם תהיה נוכחת בכל ישיבה. פני היושבים שם לא יוכלו להיקלט לעולם במצלמת הטלוויזיה. אם לא ידפקו על השול-חן ולא יעשו שמיעות באחירי, לא ייקלטו קריאות שלהם בפרוטוקול.

כשיושבת במרכז הפרסה סיעה גדולה, כמו גח"ל, אין בכך אסון. כי עצם גודלה של הסיעה מבטיח את התבלטותה. החצי הקדמי של הסיעה ייראה תמיד, וממילא כמעט לעולם לא נוכחים יותר ממחצית התברים.

אך סיעה של שני חברים בשטח מת זה, בספסלים האחוריים, כאילו נשלחה לסיביר.

וזה התנקשות גלויה, שרירותית וברור טאלית בסיעתנו — החמורה ביותר מאז נתקבל סעיף סתימת-הפה בייחס להצעות לסדר-היום. זוהי הכרות מלחמה עלינו, בראי שית הכנסת החדשה. לא מלחמה על יוקרה וכבוד, אלא מלחמה על עצם כושרנו למלא את התפקיד שהוטל עלינו על ידי הבוחרים — להשמיע את דיעותינו בכל הדרכים ה-פרלמנטריות האפשריות.

המערך וגח"ל שהמקום העלוב שלנו אינו רצו כל כך. הפכנו אותו לעמדת-מפתח.

קודם כל, רואים את המקום הזה היטב מיציע המבקרים. במשך הזמן עברו ביציע זה מאות אלפי ישראלים, וכולם ראו את סיעתנו, שלא החסירה אף ישיבה אחת, בול-טת בין הספסלים הריקים.

שנית, מקום זה סמוך לדוכן הנואמים, ממילא קל לסכך משם את הנואם בוויכוח, עלידי קריאות-ביניים. בעוד שהנואם אינו מסיגל לקלוט קריאות-ביניים ממקומות מרוחקים, הוא שומע היטב קריאות ממקומו, וכך הכרחנו אלפי פעם את דוברי הממשלה להר כנס לוויכוח עימנו שלא היו מעוניינים בו. שלישי, המקום סמוך לדוכן הקצרינות. אלה יכולות לרשום קריאות-ביניים רק כש הן שומעות אותן. האקוסטיקה בכנסת היא כזאת שקשה לשמוע מרחוק, אך הקריאות שלנו נקלטו כמעט תמיד.

רביעית, מאז הקמת הטלוויזיה יש למקום זה יתרון נוסף. קשה לצלם באולם הכנסת מבלי לראות אותנו. אמנם, יש בכנסת אדם שתפקידו הוא לראו לך שהצלמים יצלמו תמיד במקום הנמצא בדיק מול ספסלי

אלופים ובחורי-ישיבה

שלושה — שופט מקצועי, פסיכולוג ומחנך. — ולא רק ממשפטים מקצועיים.

● שורה של שאילתות בקשר לנסיבות שיחרורו של אלוף עזר וייצמן מצה"ל, ונסיבות אי-שיחרורו של קצין בכיר אחר בתנאים דומים.

● שרי-הבסתון ענה על שורה של שאילתות קודמות שלנו. כאשר השיב קצרות בקשר לפיצוץ הבתים **בחלחול ועזה**, שאל אורי אבנרי שאלה נוספת:

● **אורי אבנרי**: באופן מעשי, מי החליט במיקרה זה — כבוד השר בעצמו, או גוף מסוים בממשלת ישראל?

● **משה דיין**: על פיצוץ בתים בכלל מתקבלת המלצת המטה הכללי, הנובעת מהי מושל במקום, ועוברת אל אלוף הפיקוד, ואני מניח שגם את הרמטכ"ל. ההמלצה הזאת, בלוחית כל הפרטים מדוע באה ההמלצה על פיצוץ הבית, ומדוע האיש אשם — מגיעה אלי, ואני מאשר או לא מאשר את פיצוץ הבית.

● שר הדתות טירב להשיב לשאלתה שלנו אם יש בידי משרדו רשימה של **רבנים רפורמיים**. הדבר בא בעיקבות שאלתנו מדוע לא מוזמנים רבנים רפורמיים לטכסים ממלכתיים, אליהם מוזמנים הרבי נים הראשיים האורתודוקסיים.

בגלל הקמת הממשלה החדשה, היה זה שבוע שקט יחסית בכנסת עצמה. בין פעו"ל סיעתנו:

● נאמו של אורי אבנרי נגד הבעת אימון **בממשלה החדשה**, שגולדה מאיר הקדישה לו את כל נאום התשובה שלה בתום הוויכוח.

● נאמו של אורי אבנרי נגד הצעת חוק של משה דיין, המאריכה את התקנות המאפשרות להכריז על שטחים בתוך ישראל כעל **„אזורי בטחון”**, כדי למנוע את כניסת התושבים (הערביים) לתוכם. לפי חוק זה חוסלו, בראשית שנות החמישים, הכפרים ברעם, חטאט ואיקרית. סיעתנו היתה היחידה שדיברה והצביעה נגד חוק זה.

● נאמו של שלום כהן על חוק המאיר רץ את **שרות המילואים** עד גיל 54. היינו הסיעה היחידה שנמנעה מהצבעה בעד החוק, בטענה כי אין להאריך את גיל השרות כל עוד יש רבבות **בחורי-ישיבה וכנות רתיות** המשוחררים משרות, בעוד שהם יכולים למלא תפקידי הגיא מבלי שהי דבר פוגע בהכרתם הדתית.

● דיין נמנע מהשיב לטענה זו. ● נאמו של אורי אבנרי על חוק הטי"פול **בעבריינים צעירים**, בו דרש שי-בית-הדין לנער יהיה מורכב מצוותות של